

Ul. Marina Držića 1, Biograd na Moru * Tel/fax: 023/383-305 * 023/386-128 * MB: 3311996
www.dv-biograd.hr

Na temelju članka 40. Statuta Dječjeg vrtića «Biograd», a u svezi sa Zakonom o Predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne Novine br. 10/97,107/07,94/13), Upravno vijeće Dječjeg vrtića“ na prijedlog ravnateljice nakon sjednice Odgojiteljskog vijeća, 30. rujna 2019.donosi:

**KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „BIOGRAD“ BIOGRAD NA MORU
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.**

Podaci o ustanovi:

**ŽUPANIJA : ZADARSKA
DJEČJI VRTIĆA " BIOGRAD"
BIOGRAD NA MORU
ADRESA:Biograd na Moru
Matični vrtić: Marina Držića 1
Područni vrtić: Paška 1
Objekt Adria : Augusta Šenoa 42
Tel. 023 383 305, 023 386 128
023 638 279,
Web stranica: www.dv-biograd.hr
e mail: djecji.vrtic.biograd@gmail.com**

Zakonski predstavnik, ravnateljica: Esma Brzić, univ.spec.educ

Rujan 2019

1. KURIKULUM

1.1. O kurikulumu

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnoga kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikulumu vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koje se kontinuirano propituje i unapređuje.

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička priroda kurikulumu podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikulumu usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Temeljna struktura predškolskog kurikulumu podijeljena je na tri velika područja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica) i svijet oko mene (prirodno i šire društveno okruženja, kulturna baština, održivi razvoj). U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnog procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnog rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.2. Kurikuluma Dječjeg vrtića „Biograd“

Kurikulum Dječjeg vrtića „Biograd“ temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje temeljni je kurikularni dokument u Republici Hrvatskoj koji određuje sve bitne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada. Pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.) Polazište kurikuluma Dječjeg vrtića „Biograd“ su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse našeg i drugih vrtića te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Temelji se na inicijalnom obrazovanju, cjeloživotnom učenju i obrazovanju te profesionalnom razvoju svih stručnih radnika.

Kurikulum Dječjeg vrtića „Biograd“ polazi od sljedećih dokumenta:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.)

1.3. Načela kurikuluma dječjeg vrtića „Biograd“

Inkluzija djece s teškoćama u razvoju

Inkluzija djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama koja su uključena u redovite skupine vrtića ostvaruje se kao dio redovitog programa. Inkluzija podrazumijeva pristup usmjeren na dijete, njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale koje treba razvijati. Uključivanje djece s teškoćama u redovite skupine zahtijeva osiguravanje uvjeta tako da djeci s težim i kombiniranim teškoćama nastojimo osigurati podršku asistenta, organiziramo i potičemo edukaciju odgojitelja, prostor prilagođavamo potrebama djeteta koliko je to moguće. Planiranje individualiziranih odgojno obrazovnih planova i programa i praćenje njihovog ostvarivanja provode odgojitelji i stručna služba u suradnji s roditeljima koji su partneri u cjelokupnom procesu.

Dobrobiti za djecu s teškoćama u razvoju: ostvarivanje socijalnih interakcija odnosno druženje s vršnjacima koji im mogu biti uzori za različite vještine i ponašanja odnosno dobri modeli učenja, razvoj samopoštovanja i stvaranje pozitivne slike o sebi kroz društvene odnose i aktivnosti, hrabrost u traženju i primanju pomoći od drugih.

Dobrobit za djecu urednog razvoja: učenje o razlikama, veće samopoštovanje zbog pomaganja drugima, interakcije s djecom različitih sposobnosti koja omogućava učenje novih socijalnih vještina, razvijanje osjetljivosti za potrebe drugih i bolje razumijevanje teškoća koje imaju djeca s posebnim potrebama, prepoznavanje vlastitih sposobnosti, vještina.

Partnerstvo vrtića s roditeljima

Roditelje prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. Otvorena, podražavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi, ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitu razvoju. Tijekom godine osmišljavamo i provodimo različite oblike suradnje s roditeljima. Odgojitelji na roditeljskim sastancima prezentiraju bitne informacije vezane uz rad i funkcioniranje vrtića, također se dogovaraju zajedno o aktualnim pitanjima vezanim uz vrtić i grupu. Pedagoginja i odgojiteljica provode tri Unicefova programa za roditelje: „Rastimo zajedno“, Rastimo zajedno Plus“, „Klub očeva Rastimo zajedno“ i „Klub roditelja Rastimo zajedno“. Pedagoginja uključuje odgojitelje te zajednički drže edukativna predavanja i radionica za obilježavanje značajnih dana u godini

(Dječji tjedan, Mjesec knjige, Dan očeva, Majčin dan....) Roditelje tijekom godine pozivamo na boravak u skupini, „popodnevne kave“. Kako bi omogućili roditelju i djetetu zajedničko uživanje u procesu stvaranja u djetetovom vrtićkom okruženju, tijekom godine provode se i stvaralačke radionice roditelja i djece, koje imaju težište na procesu stvaranja i suradnje roditelja i djeteta tijekom tog procesa. Tijekom pedagoške godine organiziramo izlete, druženja i zajedničke aktivnosti roditelja i djece, te posjete na radno mjesto roditelja, što također omogućuje djeci da bolje upoznaju svoju neposrednu okolinu i razumiju život odraslih. Prilikom individualnih susreta s odgojiteljima, roditelji mogu doznati više o svakodnevnom funkcioniranju djeteta u skupni i njegovom cjelokupnom razvoju, usporediti svoje poglede na dijete, odgojitelji mogu dobiti dodatne informacije o ponašanju djeteta u roditeljskom domu, te zajedno dogovoriti odgojne postupke u određenim situacijama. U slučaju potrebe, na individualne razgovore uključuju se i ostali članovi stručnog tima vrtića.

Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Fleksibilno strukturiran odgojno-obrazovni proces u Dječjem vrtiću Biograd, omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Vrtić ostvaruje ovo načelo na način da omogućava poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi te osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osbnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

2. PROGRAMI

2.1. Redoviti Program

Programi i organizacija rada u Dječjeg vrtića „Biograd“ temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja što podrazumijeva:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajnu materijalnu sredinu koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s kojima stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Bitne odrednice unapređivanja programa koje odgojitelji unose u organizacijska rješenja vrtića su:

- planiranje prostora i aktivnosti utemeljenih na procjenjivanju i praćenju razvoja djeteta
- formiranje i dopunjavanje i poticajno oblikovanje centara aktivnosti kao preduvjeta slobodnog djetetovog izbora aktivnosti
- unapređivanje različitih oblika suradnje s roditeljima i njihovo uključivanje u odgojno-obrazovni proces
- živjeti i učiti prava djeteta, demokratskih vrijednosti i pluralizma

Ciljevi redovitog programa

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale

- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje)
- zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Redovni programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane djece predškolske dobi (cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja) prilagođeni razvojnim potrebama djeteta provode se za djecu od 18 mjeseci života do polaska u osnovnu školu. U dječjem vrtiću programi se provode u cjelodnevним skupinama od 6.30 do 16.30 sati (desetosatni boravak).

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama Integrirani i razvojni kurikulum u Dječjem vrtiću „Biograd“ podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, poticajno materijalno okruženje koje potiče dijete na igru, istraživanja stjecanje znanja, vještina i navika.

Vrednovanje programa

- putem podataka iz dnevnih zapažanja i anegdotske bilješke o djeci
- podaci dobiveni iz praćenja dobivenih objektivnijim tehnikama – protokoli, skale procjena
- Putem refleksivnih sastanaka
- Samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- Upitnici za roditelje, odgojitelje

2.2. Integrirani program ranog učenja engleskog jezika

Rad u skupinama s programom ranog učenja stranog jezika u sklopu redovnog programa u Dječjem vrtiću Biograd ustrojen je kao 10-satni (cjelodnevni). U Program se uključuju djeca od navršene treće godine života do polaska u školu.

Za realizaciju Programa koristi se prostor cijelog objekta vrtića, uključujući sobe dnevnog boravka u kojima su česte promjene centara aktivnosti, te hodnici koji se transformiraju u male radionice i igraonice (npr. dramska, glazbena, konstruktivna, kreativna, knjižnica ...) i dvorište vrtića.

U provođenju Programa aktivno sudjeluju educirani odgojitelji, stručni suradnik Dječjeg vrtića Biograd (pedagog), te vanjski suradnici (profesori engleskog jezika u osnovnim školama, profesori engleskog jezika u školama za strane jezike, roditelji, šira društvena zajednica) koji doprinose obogaćivanju sadržaja i materijalnih uvjeta, te ostvaruju suradnju s odgojiteljima pri organizaciji rada.

Odgjitelji u skupinama s programom ranog učenja engleskog jezika u sklopu redovnog programa u Dječjem vrtiću „Biograd“ osposobljeni su za rad na engleskom jeziku te se konstantno usavršavaju u poznavanju istoga. U provođenju programa su fleksibilni, prilagođavaju se i uvažavaju potrebe, interese i mogućnosti djece različitog uzrasta.

Cilj integriranog programa ranog učenja engleskog jezika

Cilj programa je razvijati senzibilitet za strani jezik, poticati razvoj govornih sposobnosti i percepcije, pružiti djeci priliku gdje će oni trebati ili željeti komunicirati na engleskom jeziku, ohrabrivati djecu u njihovim pojedinačnim nastojanjima i ostvarenjima.. Koristeći situacijski pristup, djeca se potiču na aktivno učenje engleskog jezika i motiviraju za stjecanje novih znanja i vještina.

Namjena programa

Integrirani program ranog učenja engleskog jezika provodi se za svu djecu od 3. godine života do polaska u osnovnu školu. Program se provodi u cjelodnevnim skupinama od 6.30 do 16.30 sati u sklopu redovnog desetosatnog programa.

Zadace integriranog programa ranog učenja engleskog jezika

Tjelesni i psihomotorni razvoj

- Razvijati motoriku djeteta, igrati nove igre, kretanjem utjecati na doživljajno učenje engleskog jezika

Socio-emocionalni razvoj i razvoj samostalnosti

- Razvijati u djece osjećaj sigurnosti i samopouzdanja u spontanom izražavanju na engleskom jeziku
- poticati društvene igre i interakcije

Spoznajni razvoj i razvoj ličnosti

- Istraživačkim aktivnostima poticati djecu na govor
- Razvijati motivaciju za daljnjim učenjem stranog jezika
- Razvijati interes djeteta za druge ljude i zemlje postupnim uvođenjem u svijet stranih kultura i civilizacija

Govor, izražavanje, stvaranje, komunikacija

- razvijati jezične vještine, posebno slušanje i govorenje
- razvijati postupno slušno razumijevanje i izražavanje na stranom jeziku u skladu s interesima i potrebama djeteta u dnevnim životnim situacijama
- usvajati ispravan izgovor, ritam, intonaciju
- usvajati osnovni jezični rječnik i jezične strukture kroz komunikacijske sadržaje u igri i svakodnevnim aktivnostima u spontanoj interakciji

Sadržaji i aktivnosti za ostvarivanje zadaća

Svi sadržaji i aktivnosti programa učenja engleskog jezika u sklopu redovnog programa u Dječjem vrtiću „Biograd“ usmjereni su na dijete, uvažavaju ga, odnose se na dijete u vanjskom i unutarnjem prostoru vrtića. Sadržaji na engleskom jeziku su integrirani u sve elemente odgojno-obrazovnog procesa kroz redoviti program. Program je fleksibilan, te ga nije moguće unaprijed propisati, pogotovo jer je područje interesa (strani jezik) specifično.

Predškolsko dijete pokazuje veliku radoznalost za istraživanje svijeta koji ga okružuje. Dobro pripremljen i organiziran odgojno-obrazovni rad utječe na razvoj kulture komunikacije i socijalnih odnosa, što omogućava djetetu igru, rad, slušanje, čitanje, istraživanje, zaključivanje i korištenje usvojenih sadržaja. Djeca svoje potrebe, spoznaje, iskustva, ideje izražavaju na stranom i materinjem jeziku koje kombiniraju, jer je količina usvojenih sadržaja proporcionalna vremenu učenja stranog jezika. Usvojene sadržaje djeca rado prezentiraju u vrtiću i kod kuće.

Engleski jezik i njegove posebnosti uključuje se u program postupno, kroz sve odgojno-obrazovne sadržaje, aktivnosti, situacije i cjelokupno ozračje u skupini i vrtiću:

- životno praktične i radne aktivnosti vezane uz biološke potrebe (osobna higijena, uzimanje obroka i dr.)
- raznovrsne igre (govorne, simboličke, igre s pravilima i ostale igre)
- druženja, društveno-zabavne aktivnosti (druženja više djece i odraslih, svečanosti...)
- umjetničke aktivnosti (kazalište lutaka, sjena, dramatizacije i dr.)
- aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja (likovno, glazbeno, scensko)
- istraživačko - spoznajne aktivnosti (istraživačko manipuliranje različitim predmetima, eksperimentiranje, stjecanje iskustva o osobinama predmeta i materijala, upoznavanje pojava, prostornih odnosa, djelatnosti i zanimanja,...)

Komunikacija na engleskom jeziku ostvaruje se spontano i opušteno - primanjem i prenošenjem smislenih poruka, odnosno uporabom stranog jezika u prirodnim životnim situacijama, ostvarivanjem osnovnih djetetovih potreba (izražavanja osjećaja, raspoloženja pri jutarnjem dolasku, obrocima, pranju ruku...) kroz organiziranje aktivnosti u cijeloj skupini, u manjim skupinama i individualno.

Osnovni vokabular su riječi iz situacija bliskih djeci. Gramatičke strukture uvode se kroz pjesmice, dijaloge, igre u situacijskom kontekstu.

Jezične funkcije

- Jezične funkcije za svladavanje komunikacije u neposrednoj djetetovoj okolini:
- Pozdravljanje: *Good morning! Goodbye! Hello! See you tomorrow!*
- Predstavljanje: *I`m Roko. I`m six. I`m a boy...*
- Izricanje jednostavnih raspoloženja, izražavanje osjećaja i potreba: *I`m fine. I`m happy/ sad/ hungry/ thirsty...*

- Uporaba fraza kulturnog ophođenja: *Thank you. How are you? You're welcome. I'm sorry.*
- Izražavanje želje, molbe: *Please, give me...; A doll, please. I'd like some more; No more, please.*
- Odgovaranje na pitanja koja se odnose na svakodnevne aktivnosti: *What do we eat today?*
- Izražavanje mišljenja: *I like. I don't like. Yes. No.*
- Postavljanje pitanja: *What's your name? How old are you?*
- Izražavanje radnje koja se upravo događa: *I'm playing. Roko is sleeping.*
- Izražavanje sposobnosti obavljanja radnje: *I can walk. I can run, draw...*
- Odgovaranje na pitanja o vremenu: *It's raining / sunny / windy...*
- Imenovanje i opisivanje predmeta u neposrednoj okolini: *Look ... This is a ball. The ball is big / small / round / yellow...*
- Nabranje i opisivanje likova iz svijeta bajki: *The big bad wolf...*
- Traženje dopuštenja: *May I ...?*
- Imenovanje članova obitelji: *This is my mum /dad / brother / sister.*
- Pokazivanje odnosa u prostoru: *in, on, up, down, left, right.*
- Imenovanje / čestitanje blagdana i svečanosti: *Happy birthday! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!*
- Izgovaranje i pjevanje dječjih pjesmica, poetskih tekstova, brojalica, tradicionalnih igara s pjevanjem.
- Korištenje naučenog u spontanim igrama i aktivnostima.

Gramatičke strukture usvajaju se kontekstualno.

- Pridjevi: *big, small, good, bad, red...*
- Brojevi: 1 – 10.
- Osnovni prilozi i priloške oznake vremena i mjesta: *here, there, now, tomorrow.*
- Prijedlozi: *in, out, up, down, off.*
- Imenice: jednina i množina.
- Zamjenice: *I, you, we, he, she.*

Tematske cjeline

- All about me - Sve o meni (name, age, my feelings, my family, I like/I don't like, my favourite food, favourite toys, my favourite story, song, colour, my best friend...- ime,

dob, moji osjećaji, moja obitelj, volim/ne volim, moja omiljena hrana, omiljena igračka, priča, pjesma, boja, najbolji prijatelj...).

- Numbers, colours and shapes - Brojevi, boje i oblici.
- The world around me - Svijet oko mene.
- Children all over the world - Djeca svijeta.
- Winter - Zima.
- Spring is here - Proljeće je tu.
- Autumn is colourful time - Jesen je šareno doba.
- Summer is coming - Dolazi ljeto.
- Clothes – odjeća.
- What's the weather like? - Kakvo je vrijeme?
- How do you feel - emotions - Kako se osjećaš – osjećaji.
- I'm sick and I need a doctor - Bolestan sam, treba mi liječnik.
- Food, teeth - Hrana, zubi.
- Body parts - Dijelovi tijela.
- Toys - Igračke.
- Story time - Vrijeme za priču.
- Can you feel the music? - Osjećaš li glazbu?
- Sport time - Vrijeme za sport (Ice-skating, dancing, swimming, running, football, volleyball, handball - klizanje, ples, plivanje, trčanje, nogomet, odbojka, rukomet).
- Animals, pets - Životinje, kućni ljubimci.
- Houses and homes, my street, my town - Kuće i domovi, moja ulica, moj grad.
- Traffic – Promet.
- Water is all around us (lake, river, sea, ocean) - Voda je svuda oko nas (jezero, rijeka, more, ocean).
- Planet Earth - Planet Zemlja.
- Reduce, reuse, recycle - Smanji, ponovno upotrijebi, recikliraj.
- Celebration – proslave (Birthday, St. Nicholas, Christmas and New Year, Carnival time, Easter, Valentine's day, St. Patrick's day, Mothers day

Načini i metode rada

Odgojno-obrazovni rad odvija se na razini odgojne skupine, u manjim skupinama djece, parovima i individualno. Učenje je situacijsko. Situacijski poticaji spontani. U takvoj organizaciji rada pomaže koncepcija prostora s centrima aktivnosti koji se izmjenjuju i

obogaćuju tako da podržavaju rad u manjim grupama. Također koriste se i dodatni materijali u obliku listića i ostalih materijala za stjecanje osnovnih znanja.

Pri odabiru sadržaja, aktivnosti i metoda vodi se računa o principu individualizacije i socijalizacije, te posebice o principu primjerenosti.

Za uspješno ostvarivanje ovog Programa nezaobilazna je potreba poznavanja psiho-fizičkih karakteristika djece, njihovih spoznajnih mogućnosti i interesa. Djeci se osiguravaju zanimljivi izazovi, potičući njihovu radoznalost i želju za učenje. Odlika je dobe prakse nadovezati se na dječja pitanja i interese. Kada se djeca osjećaju kompetentno u nečemu, to ne samo da im povećava samopoštovanje i sveukupnu dobrobit, već poboljšava njihove odnose s drugima.

Pravilnim didaktičko-metodičkim oblikovanjem odgojno-obrazovnog rada, poštivanjem principa primjerenosti, zornosti, kretanja od jednostavnijeg prema složenijem, omogućujemo uspješan rad djeci.

Nositelji programa

Nositelji Programa ranog učenja engleskog jezika u Dječjem vrtića „Biograd“ jesu odgojitelji s certifikatom za provođenje ranog učenja engleskog jezika. Realizacija odgojno-obrazovnog Programa ranog učenja engleskog jezika odvija se u skladu sa specifičnim zadacima i ulogama svakog nositelja programa.

Uloga odgojitelja nositelja programa ranog učenja engleskog jezika

Odgojitelji su stručno osposobljene osobe koje provode odgojno-obrazovni program, u ovom slučaju program ranog učenja engleskog jezika te stručno promišljaju odgojno-obrazovni proces u svojoj odgojno-obrazovnoj grupi ostvarujući sljedeće uloge:

- pripremanje poticajnog prostorno-materijalnog okruženja
- osiguravanje poticajnog socijalnog okruženja koje se temelji na demokratskim osnovama (međusobno poštovanje i kvalitetna komunikacija)
- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja poznavanjem individualnih potencijala djece

- djelovanje kroz uloge promatrača, motivatora, pomagača, usmjerivača, evaluatora, suigrača, planera i voditelja
- sustavno prikupljanje dokumentacije u svrhu promatranja i boljeg razumijevanja dječjih potreba
- suradnja s roditeljima i širom društvenom zajednicom
- suradnja sa stručnjacima i stručnim suradnicima, sportskim i zdravstvenim voditeljima
- kontinuirano stručno usavršavanje.

Vođenje pedagoške dokumentacije

Stručna dokumentacija o programu ranog učenja engleskog jezika u sklopu redovnog programa u Dječjem vrtiću „Biograd“, uz redovnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju o djeci u Dječjem vrtiću „Biograd“, uključuje i dodatnu dokumentaciju za planiranje i praćenje razvoja i učenja djece:

- audio,video i foto zapise
- radove djece
- posebne bilješke
- liste praćenja
- razvojne mape djece
- zajedničke refleksije timskog rada odgojitelja i pedagoga na zapažanja iz neposrednog rada

Vrednovanje programa

Vrednovanje Programa ranog učenja engleskog jezika provodit će se u svrhu osiguravanja visoke razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse te će stoga obveza voditelja programa biti promišljanje, planiranje, praćenje i evaluacija kvalitete odgojne prakse.

Kvaliteta je rezultat promišljenog, a ne stihijskog djelovanja pa je potrebno prema unaprijed utvrđenim/dogovorenim standardima (kriterijima, indikatorima) stalno analizirati postojeću

praksu, uočavati i isticati dobre primjere i posebice „kritične točke“ te usmjeravati djelovanje voditelja programa prema unapređivanju.

Od iznimnog značaja bit će unutarnja procjena kvalitete u skladu s važećim indikatorima koji su referentna točka u odnosu na koju se unutarnja procjena čini.

Osim unutarnje (samo) procjene, Program će podlijegati i stalnom vanjskom vrednovanju čiji su kriteriji unaprijed poznati i međusobno usklađeni. Unutarnja i vanjska (samo) procjena kvalitete ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaća:

Cjelinu (ukupnost funkcioniranja ustanove – pravna uređenost, primjena pedagoškog standarda, ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa itd.

Pojedine segmente – praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, usavršavanje stručnjaka u ustanovi itd.

Važan element unutarnje procjene kvalitete ustanove jest osposobljenost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, dakle djece i odraslih za stalnu i kvalitetnu samoprocjenu.

Trajno unapređivanje vlastitih osobnih i profesionalnih kompetencija jest obveza odraslih i postulat u radu s djecom, a njima se želi pružiti primjeren model djeci kako bi se osposobila za samounapređivanje svojih postignuća i izgradnju odnosa s vršnjacima i ostalima u ustanovi i izvan nje.

Čimbenici vrednovanja Programa ranog učenja engleskog jezika: u vrtiću (odgojitelji, stručni suradnici, djeca, roditelji); izvan vrtića (refleksivni prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, čimbenici mreže profesionalne zajednice učenja, nadležne institucije; odjeli za obrazovanje lokalne zajednice, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

2.3. Program predškole

Cilj programa predškole

Cilj programa jest osigurati okruženje u kojem će dijete u godini pred polazak u školu maksimalno razviti sve svoje osobne potencijale, zadovoljiti aktualne interese i steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu na nove uvjete rasta i razvoja u osnovnoškolskoj sredini. Okruženje kao niz materijalnih i komunikacijskih čimbenika organizirat će se tako da potiču i reguliraju djetetov psihički razvoj, te da utječe na formiranje njegove osobnosti i njegovih socijalnih stavova i vještina, kao i ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Namjena programa

Program predškole je oblik organizirane pripreme djece za polazak u osnovnu školu kojom se obuhvaćaju načini rada primjereni suvremenim potrebama predškolske djece. Program je namijenjen djeci zakonskim obveznicima u školskoj godini 2018/2019.

Način realizacije

U Dječjem vrtiću Biograd Program predškole provodit će se u:

- redovitom desetsatnom programu
- trosatnom programu za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom vrtića.

Program predškole provodit će se u jutarnjem terminu za djecu koja su uključena u redoviti cjelodnevni desetosatni program. Trosatni program za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom vrtića provodit će se u popodnevom terminu.

Neposredni rad s djecom polaznicima programa predškole koji nisu obuhvaćeni redovitim programom vrtića započet će u listopad 2018., a završit će u ožujku 2019., ukupno nešto više od propisanih 250 sati. Program predškole obuhvaćat će 24 djece organizirane u jednu skupinu, a vodit će ga odgajateljica koja bude izabrana natječajem.

Temeljem Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece, program predškole ostvarivat će se spontano, situacijski, uvažavajući interes djece kao i njihove psihofizičke mogućnosti obzirom na dob. Kao što je i navedeno u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, posebna pozornost usmjeravat će se utvrđivanju postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanju uvjeta za njihovo

nadograđivanje. Djecu će se kontinuirano poticati na sudjelovanje, promišljanje i planiranje novih iskustava učenja s odgajateljem.

Odgojno-obrazovne aktivnosti temeljit će se na istraživanju, otkrivanju, promišljanju, rješavanju problema i raspravi djeteta s drugom djecom i odgajateljem te korištenju različitih izvora učenja. Djecu će se poticati na izražavanje u sklopu različitih vrsta reprezentacija (crtanje, slikanje, građenje, konstruiranje i sl.), koje im olakšavaju razumijevanje i integriranje koncepata kojima se bave te korištenje simbola za izradu pisanih bilješki u njima svrhovitome kontekstu. Izravne intervencije odgajatelja u odgojno-obrazovnim aktivnostima temeljit će se na dobrom razumijevanju djece i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja. Razvoj djeteta planirat će se i pratiti kroz radove djece, foto zapise, liste praćenja razvoja djeteta kako bi i roditelji imali uvid u odgojno-obrazovni rad i napredak njihovog djeteta.

Uloge odgojitelja nositelja programa predškole

Odgojitelji su stručno osposobljene osobe koje provode odgojno-obrazovni program, u ovom slučaju predškole, te stručno promišljaju odgojno-obrazovni proces u svojoj odgojno-obrazovnoj grupi ostvarujući sljedeće uloge:

- pripremanje poticajnog prostorno-materijalnog okruženja
- osiguravanje poticajnog socijalnog okruženja koje se temelji na demokratskim osnovama (međusobno poštovanje i kvalitetna komunikacija)
- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja poznavanjem individualnih potencijala djece
- djelovanje kroz uloge promatrača, motivatora, pomagača, usmjerivača, evaluatora, suigrača, planera i voditelja
- sustavno prikupljanje dokumentacije u svrhu promatranja i boljeg razumijevanja dječjih potreba
- suradnja s roditeljima i širom društvenom zajednicom
- suradnja sa sustručnjacima i stručnim suradnicima, sportskim i zdravstvenim voditeljima
- kontinuirano stručno usavršavanje.

Metodološki pristup

U neposrednom radu s djecom primjenjivat će se različite metode i oblici rada, temeljene na humanističko – razvojnoj koncepciji Programa predškole.

Oblici rada:

- zajednički rad u skupini
- rad u manjim skupinama
- rad u parovima
- inividualni rad

Metodički pristup za neposredni rad s djecom:

- igra
- obrazovne metode
- verbalne metode
- istraživačke metode
- problemske metode
- metode promatranja
- metode demonstracije

Metode i tehnike praćenja i prikupljanja podataka

- sociometrijski postupak
- izrade protokola i instrumenata praćenja, prikupljanja i sređivanja podataka
- izrada plakata
- prikupljanje izjava djece
- dokumentiranje: individualni portfolio djeteta, uratci djece, samorefleksije djece, narativni oblici, opservacija postignuća djece, samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja

Tehnike obrađivanja podataka

- kvalitativna obrada podataka
- kvantitativna obrada podataka
- evaluacija, dokumentiranje
- usporedba rezultata sa novijim istraživanjima i spoznajama
- izrada zaključaka
- prezentiranje rezultata

Pedagoška dokumentacija

Pedagoška dokumentacija vodit će se u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN br.83)

Oblici dokumentiranja

- individualni i zajednički uratci djece
- verbalni izričaji djece
- samorefleksije djece
- foto i video snimke
- plakati i panoi
- dječja kreativna ostvarenja
- vrednovanje programa od strane djece i roditelja
- narativni oblici (bilješke odgojitelja i drugih stručnih djelatnika
- opservacija postignuća djece
- dokumentiranje aktivnosti odgojitelja (samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja

Vrednovanje programa

Vrednovanje Programa predškole provodit će se u svrhu osiguravanja visoke razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse te će stoga obveza svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa biti stalno promišljanje, planiranje, praćenje i evaluacija kvalitete odgojne prakse.

Kvaliteta je rezultat promišljenog, a ne stihijskog djelovanja pa je potrebno prema unaprijed utvrđenim/dogovorenim standardima (kriterijima, indikatorima) stalno analizirati postojeću praksu, uočavati i isticati dore primjere i posebice „kritične točke“ te usmjeravati djelovanje voditelja programa predškole prema unapređivanju.

Od iznimnog značaja bit će unutarnja procjena kvalitete u skladu s važećim indikatorima koji su referentna točka u odnosu na koju se unutarnja procjena čini.

Osim unutarnje (samo) procjene, Program će podlijegati i stalnom vanjskom vrednovanju čiji su kriteriji unaprijed poznati i međusobno usklađeni. Unutarnja i

2.4. Program posebne skupine za djecu s poremećajima iz spektra autizma

Cilj programa posebne skupine za djecu s poremećajima iz spektra autizma

Cilj programa jest poticanje razvojnih potencijala djeteta sa PSA i što uspješnija integracija kroz primjereno i poticajno vrtićko okruženje u društvenu zajednicu u kojoj živi.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci sa PSA i sumnjom na PSA, u dobi od 3 do 6 godina

Način realizacije

Program se provodi svakodnevno (od ponedjeljka do petka) rehabilitator i odgojitelj.

Program je poludnevni u trajanju od 4 sata dnevno.

Program je prema svojoj specifičnosti usmjeren na uključivanje djece iz posebne skupine u interakciju s vršnjacima iz drugih skupina. Uključivanje se provodi prilikom svakodnevnog korištenja dvorišta vrtića, boravka u prirodi, šetnjama, zajedničkim aktivnostima u centralnom djelu unutar vrtića. Također se povremeno povezuju djeca u zajedničkim aktivnostima u sobi djece s PSA, odlaskom djece u redovni programa (zajednički objed), rad na primjeni vršnjačke podrške.

Uloga edukacijskog rehabilitatora u odgojno obrazovnom radu u posebnom programu

Odgojno obrazovni rad provodi rehabilitator kao temeljni stručnjak u posebnom programu. On procjenjuje razinu funkcioniranja i potrebe djece, te na temelju procjene i prema Programu predškolskog odgoja, naobrazbe i skrbi djece s PSA (Glasnik MpiK, posebno izdanje, 16/97) izrađuje i provodi IOOP-e, te utvrđuje, provodi i evaluira ciljeve edukacijsko-rehabilitacijskih programa za pojedino dijete. Prikuplja podatke o napretku djece, piše mišljenja, dokumentira rad (foto i video snimanja). Edukacijski rehabilitator provodi plan izrade programa, izrađuje programe, provodi individualne aktivnosti, osmišljava didaktički materijal za rad programa, te sudjeluje u provođenju grupnih aktivnosti sa odgojiteljem. Surađuje sa roditeljima djece iz skupine, stručnim timom vrtića (pedagogom, psihologom), zdravstvenom voditeljicom, odgojiteljem suradnikom, sa svim odgojiteljima u kolektivu u planiranju i provođenju zajedničkih aktivnosti. Prilikom pripreme djeteta za integraciju, upućuje i educira budućeg osobnog pomagača djeteta, buduće odgojitelje i prenosi informacije o funkcioniranju djeteta stručnom timu vrtića u koji dijete prelazi. Permanentno se stručno usavršava i educira

Uloga odgojitelja u odgojno obrazovno radu u posebnom programu

Odgojitelj kreira i provodi grupne aktivnosti prema IOOP u skupini, potiče naučene vještine, te osmišljava didaktičke materijale i izrađuje. Surađuje sa roditeljima, stručnom službom , koordinira s odgojiteljima u planiranju i provođenju aktivnosti u kojima sudjeluju zajedno djeca iz posebnog i redovnog programa. Provodi i izlaže projekte na dogovorenoj razini, vodi pedagošku dokumentaciju, dokumentira rad u skupini. Pomaže u edukaciji osobnog pomagača i odgojitelja u procesu prijelaza djeteta u drugi objekt. odgojitelj se redovno educira, usavršava .

Vođenje pedagoške dokumentacije

Za svako dijete koje je uključeno u skupinu kreira se Knjiga djeteta koja sadržava tromjesečne individualizirane edukacijsko-rehabilitacijske programe, inicijalnu i redovne procjene svakih 6 mjeseci POJVU testom (Procjena osnovnog jezika i vještina učenja), bilježenje svakodnevnog podučavanja te sve ostale dokumente koji se tiču pojedinog djeteta. Također se vodi i sva zakonom predviđena pedagoška dokumentacija.

2.5. Program suradnje s roditeljima

Program radionica „Rastimo zajedno“

Program „Rastimo zajedno“ razvijen je u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo s ciljem osnaživanja suradnika u 'predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. Program na razini države vode prof. Branka Starc i prof.dr. Ninoslava Pećnik, dok je logističko organizacijska podrška osigurana iz Ureda UNICEF-a. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi

Cilj programa „Rastimo zajedno“ jest stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Svrha programa

Svrha programa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta.

Program „Rastimo zajedno“ vodi educirani tim voditelja pedagoginja Višnja Milačić Žurić i odgojiteljica Antonija Kolačko. Ciklus radionica provodi se u vremenu od siječnja do travnja kroz 11 radionica u trajanju od dva sata.

Realizacija - kroz 11 strukturiranih radionica

Teme radionica: Roditelji 21. Stoljeća, Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta; Roditeljski ciljevi; Sva naša djeca i kako ih volimo; Slušanje-važna vještina roditeljstva; Kako dijete uči o svijetu oko sebe; Postavljanje granice; Biramo i kreiramo rješenja; Biti roditelj: utjecaji i izbori; Završetak i novi početak.

Na radionicama roditelji s voditeljicama i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju boje sebe kao roditelja, uviđaju načine na koje se odnose prema svom djetetu te doznaju i za druge moguće načine. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta i roditelja. Uz to, preispituju se vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva, uči o potrebama djece i roditelja i načinima njihovog zadovoljavanja, vježbaju komunikacijske vještine i odgovara na druga pitanja za koja roditelji izraze interes.

Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Vrednovanje

- Uпитnici za roditelje prije početka ciklusa i nakon održanog ciklusa radionica
- Evaluacijske liste za roditelje
- Evaluacije voditelja radionica nakon svake provedene radionice
- Vanjsko vrednovanje iz Ureda UNICEF-a

Klub roditelja „Rastimo zajedno“

Klub roditelja „Rastimo zajedno“ razvio se kao oblik kontinuirane podrške roditeljima koji su bili sudionici Programa „Rastimo zajedno“

Opći cilj Kluba je podrška roditeljima u primjeni njihovih uvida i odluka s radionica, u razvoju komunikacijskih i drugih vještina stečenih na radionicama kao i osnaživanje njihovog osjećaja roditeljske kompetentnosti.

Realizacija

U Klubu, kao i u radionicama, treba biti odgovoran i promišljen u nuđenju sadržaja koji će doprinosti jačanju roditeljstva u najboljem interesu djeteta, te biti na dobrobit i roditelja i djeteta.

Klubovi se u pravilu sastaju rijetko, sastanak kluba je u svibnju, jednom godišnje. Roditelji predlažu teme prema svojim interesima i roditeljskim potrebama. Dolaze roditelji iz različitih grupa, imamo i roditelja starije djece koja su pohađala vrtić prije par godina, pa će nam se vjerujemo pojaviti nove potrebe i teme. Grupni rad u Klubovima po svojoj vrsti ostaje edukativna grupa i grupa podrške. Klub vode pedagoginja Višnja Milačić Žurić i odgojiteljica Antonija Kolačko.

Vrednovanje

- Evaluacijske liste za roditelje
- Evaluacije voditeljica nakon provedene radionice

Klub očeva „Rastimo zajedno“

Klub očeva „Rastimo zajedno“ posebnu pažnju posvećuje ulozi očeva u ranom djetinjstvu s obzirom na spoznaju da očeva uključenost, osjetljiva podrška i poticaj u prvim godinama djetetovog života daju jedinstven doprinos djetetovom dugoročnom psihosocijalnom razvoju. Klub s očevima prilika je da čujemo kako očevi žive svoje očinstvo te kako ih se može poduprijeti u ostvarivanju njihove važne uloge u djetetovom razvoju.

Ciljevi

Cilj kluba očeva jest stvoriti poticajno i podražavajuće okruženje u kojem će očevi zajedno s voditeljicama i drugim očevima, međusobno, steći nova saznanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu, upoznati bolje sebe kao oca, prepoznati učinkovite načine nošenja sa zahtjevima roditeljstva i razmjenjivati ideje o načinima na koje žive svoje očinstvo.

Realizacija

Ciklus radionica sastoji se od 4 radionice koje će se održavati jednom tjedno u trajanju od 2 sata. Teme radionica su sljedeće: Očinska uloga u ranom djetinjstvu; O očevima i osjećajima; O očevima i majkama; Tata od zanata. Provođen će ih posebno educiran voditeljski tim za podršku u ranom razvoju, pedagoginja Višnja Milačić Žurić i odgojiteljica Antonija Kolačko. Vrijeme provođenja radionica od studenog do prosinca.

Vrednovanje

- Upitnici za roditelje prije početka ciklusa i nakon održanog ciklusa radionica
- Evaluacijske liste za roditelje
- Evaluacije voditelja radionica nakon svake provedene radionice
- Vanjsko vrednovanje iz Ureda UNICEF-

Program radionica „Rastimo zajedno Plus“

Program „Rastimo zajedno Plus“ razvijen je tijekom 2012. i 2013. godine, pod okriljem Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, temeljem četverogodišnjeg iskustva provedbe Programa „rastimo zajedno“. To iskustvo ukazalo je na potrebu za „sestrinskim“ programom koji će odgovoriti na specifične potrebe i interese roditelja djece s teškoćama u razvoju te ih podržati i osnažiti u njihovoj roditeljskoj ulozi. Program radionica s roditeljima „Rastimo zajedno Plus“ namijenjena je roditeljima djece s teškoćama u razvoju u dobi do osam godina života. Autorice programa su Prof.dr. Ninoslava Pećnik, prof. Branka Starc, prof. Marta Ljubešić, prof. Minja Jelić, prof. Sonja Pribela Hodap i prof. Marina Grubić. „Rastimo zajedno Plus“ promiče iste vrijednosti i pristup roditeljstvu kao i program „Rastimo zajedno“. Međutim roditelj djeteta s teškoćama u razvoju u svom roditeljstvu ima mnogo „dodataka“ – proživljava više strepnje i stresa, više izazova i pobjeda i treba više informacija, više razumijevanja, više stručnog rada, više brige društva. Roditelji djece s teškoćama susreću se s različitim dodatnim poteškoćama u svom roditeljstvu, svi ti „dodatci“ nazvani su „plus“.

Ciljevi

- Razmjena ideja o načinima na koje roditelje žive svoje roditeljstvo
- Roditelji će bolje upoznati sebe kao roditelji
- Prepoznat će učinkovite načine kako se nositi s dodatnim opterećenjima pod kojima žive
- Upoznati načine na koje se odnose prema svom djetetu
- Doznati i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu

Svrha

Svrha Programa radionica s roditeljima „Rastimo zajedno Plus“ je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti i roditelja i djeteta.

Realizacija

Program radionica s roditeljima djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno Plus“ sastoji se od jedanaest dovosatnih konceptualno i tematski povezanih radionica koje provede posebno educirani voditeljski tim za podršku u ranom razvoju pedagoginja Višnja Milačić Žurić i odgojiteljica Antonija Kolačko.

Teme radionica:

1. Svako je dijete posebno, svaki je roditelj poseban
2. Između očekivanja i prilagodbe
3. Četiri stupa roditeljstva
4. Psihološke potrebe djeteta i roditeljski ciljevi
5. Sva naša djeca i kako ih volimo
6. Slušanje – važna vještina roditeljstva
7. Kako dijete uči o svijetu oko sebe?
8. Granice: zašto i kako?
9. Roditeljske odgovornosti
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Vrednovanje

- Upitnici za roditelje prije početka ciklusa i nakon održanog ciklusa radionica
- Evaluacijske liste za roditelje
- Evaluacije voditelja radionica nakon svake provedene radionice
- Vanjsko vrednovanje iz Ureda UNICEF-a

3. ZADACI ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU OSTANOVE

Kontinuirano nastojanje građenja ustanove koja se zalaže za poboljšanje kvalitete življenja predškolske djece, u pedagoškoj godini 2019./2020. nastaviti će se u okviru odgojno-obrazovnog rada provođenjem sljedećih bitnih zadataka:

- Djeca s TUR
- Okruženje
- Vanjski prostori
- Dokumentiranje
- Rano učenje engleskog jezika
- Roditeljske kompetencije

BITNE ZADACI	SADRŽAJ RADA	NOSITELJ ZADATKA	VRIJEME REALIZACIJE
RAZVOJ SUSTAVA PODRŠKE DJECI S TUR	<ul style="list-style-type: none">• Unapređivanje postojeće i implementacija dobre prakse inkluzivnog odgojno obrazovnog rada.• Individualni i/ili rad u skupini s djetetom na jačanju osobnih potencijala i kompetencija• Osiguravanje posebne podrške i pomoći djetetu te stručne podrške roditeljima• Partnerstvo s roditeljima u planiranju i ostvarivanju IOOP-a	Odgojitelji, Psiholog, Pedagog, Radni terapeut Roditelji	Tijekom pedagoške godine
OKRUŽENJE	<ul style="list-style-type: none">• Kreiranje materijalnog okruženja SDB u skladu s interesima djece, na način da centri aktivnosti nude različite načine aktivnog učenja i interakcija među djecom• Kreiranje materijalnog okruženja predprostora SDB u skladu s interesima djece, na način da ono bude prostor za interakciju djece različitih skupina• Promatranje kako okruženje	Odgojitelji, pedagog, ravnatelj	Tijekom pedagoške godine

	<p>utječe na učenje i kvalitetu interakcija među djecom, dokumentiranje (foto i video dokumentacija) i refleksije odgajatelja na sastanku sa stručnom službom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavljanje drugih dijelova hodnika i vrtičkih prostora u funkciju učenja djece, zajedničkim dogovorom odgajatelja 		
<p>VANJSKI PROSTORI U FUNKCIJI UČENJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje vanjskog prostora dvorišta • Tjelesne aktivnosti na vanjskim prostorima osmišljene na način da budu u funkciji integriranog učenja djece, poštujući pritom sve metodičke zahtjeve tjelesnog vježbanja djece predškolske dobi 	<p>Odgojitelj, pedagog, Psiholog ravnatelj</p>	<p>Tijekom pedagoške godine</p>
<p>DOKUMENTIRANJE ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje kvalitete dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa, sustavnim prikupljanjem dokumentacije koja omogućuje razumijevanje djece i praćenje procesa odgoja i učenja. Jedan od oblika sustavnog praćenja djece od upisa u jaslice do polaska u školu – razvojne mape. • Koristiti dokumentaciju za održavanje procesa odgoja i učenja, izgradnju partnerstva s roditeljima, refleksije i samorefleksije 	<p>Odgojitelji Pedagog Psiholog</p>	<p>Tijekom pedagoške godine</p>
<p>PODIZANJE KVALITETE INTEGRIRANOG PROGRAMA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada uvođenjem inovacija u integrirani program ranog učenja 	<p>Odgojitelji Pedagog Ravnatelj</p>	<p>Tijekom pedagoške godine</p>

<p>ENGLESKOG JEZIKA</p>	<p>engleskog jezika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati organizacijsko-materijalne uvjete za podizanje kvalitete provođenja program • Organizacija poticajnog materijalnog okruženja • Daljnja edukacija odgojiteljica u programu • Praćenje neposrednog rada s djecom 		
<p>JACANJE RODITELJSKIH KOMPETENCIJA I OSNAŽIVANJE RODITELJA U PODRUČJU RODITELJSKIH VJEŠTINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ciklus radionica „Rastimo zajedno“ • Ciklus radionica „Rastimo zajedno Plus“ • Klub očeva „Rastimo zajedno“ • Klub roditelja „Rastimo zajedno“ 	<p>Pedagog Odgojitelj</p>	<p>Od studenog 2019. do travnja 2020.</p>

3.1. Vođenje individualnih razvojnih mapa

Cilj vođenja individualnih razvojnih mapa u dječjem vrtiću „Biograd“

- Dokumentiranje rasta i razvoja djeteta od jasliske dobi sve do polaska u školu
- Pružanje djetetu mogućnosti samovrednovanja i praćenja vlastitog napretka
- Boljeg povezivanja vrtića i obitelji
- Pomoć u osmišljavanju individualiziranog pristupa s ciljem da dijete postigne najbolji optimalni razvoj u skladu s njegovim sposobnostima i jakim stranama.

Dokumentiranje prikupljenih podataka o djeci

Dokumentiranje omogućava (Harris-Helm, 2007)

- Praćenje učenja i postignuća djeteta u različitim područjima njegova razvoja (psihičkom, emocionalnom, socijalnom i kognitivnom),
- Uvid u kompleksna iskustva učenja djeteta koja proizlaze iz integriranog pristupa učenja
- Sustavno praćenje i bilježenje specifičnih interesa i razvojnog napretka svakog djeteta
- Prihvatanje učenja kao integriranog procesa – uočavanje onoga što djeca uče kroz aktivno istraživanje i interakciju s odraslima, drugom djecom i materijalima za učenje
- Pomoć u procjenjivanju onoga što djeca znaju ili mogu tj. Ne znaju ili ne mogu učiti kako bi modificirali složenost ponuđenih materijala i aktivnosti
- Uočavanje prednosti osiguravanja konkretnih, realnih i za život djeteta relevantnih materijala za učenje.

Način na koji će odgojitelji prikupljati podatke o djetetu

- Kontrolna lista
- Protokol promatranja
- Angdovske bilješke
- Videosnimke, audiosnimke i fotografije

3.2. Terapeutska igra

Cilj terapeutske igre u vrtićkom okruženju dječjeg vrtića „Biograd“

- Bolje povezivanje djeteta s drugom djecom
- Lakša regulacija emocija
- Lakše praćenje aktivnosti i pravila u skupini

Odgovitelji će od strane stručne suradnice pedagoginje dobiti podršku i pomoć za upotrebljavanje osnovnih vještina nedirektivne terapije igrom koje će koristiti u svakodnevno radu s djecom. Osnovne vještine nedirektivne terapije igrom: empatičko reflektiranje, postavljanje granica u tri koraka te ohrabrivanje djeteta.

Stručna suradnica pedagoginja uz svoje vještine u radu s djecom upotrebljavat će tehnike iz terapije igrom. Koristit će nedirektivnu i direktivnu metodu terapeutske igre, pripremati određene tehnike i intervencije za koje procijeni da bi djetetu mogle biti od koristi.

Materijali koji se će se upotrebljavati

Upotrebljavat će se različiti mediji i tehnike, primjerice terapeutske slikovnice, dramatizacija, crtanje, pijesak i figurice. Upotrebom nestrukturiranih materijala poput pijeska i minijaturnih figura ljudi, životinja, drveća i sličnog omogućava se da se djetetova mašta izrazi onako kao je djetetu u tom trenutku važno. Primjerice, stvaranjem životnih situacija u pijesku dijete ima mogućnost ponovno proživjeti određeno iskustvo, stvoriti novi smisao i steći osjećaj kontrole nad svojim svijetom

Terapeutska igra se prije svega koristi igrom i kreativnim tehnikama. U vrtićkom okruženju primjerena je za djecu od tri godine do polaska u školu.

Igra je za djecu poput verbalizacije kod odraslih. To je medij kroz koji djeca mogu izraziti svoje osjećaje, istraživati odnose, opisivati iskustva, otkrivati želje i samoispunjavati se. Stoga Terapeutska igra svojom dinamičnošću odlično odgovara dinamici djetetove unutarnje strukture (Landreth i Bratton, 1999).

Stručna suradnica pedagoginja prošla je program terapije igrom u Centru Proventus, program je podržan od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te američke Organizacije terapije igrom (APT).

3.3. Rad na projektima

Rad na projektu jedan je od oblika integriranog kurikulumu. Stoga će nam glavna zadaća biti provedba projekata u svim skupinama redovitog programa. Rad na projektu temelji se na čvrstom uvjerenju u opravdanost učenja kroz aktivnost djeteta, njegov interes i zajedničko pronalaženje odgovora/rješenja. Važno je djecu poticati da govore o temi što znaju, prije nego projekt počne. Tijekom planiranja i provedbe projekta, bit će važno da odgojitelji svakodnevnim praćenjem i dokumentiranjem aktivnosti djece izvide moguće smjerove aktivnosti, tj. njihov mogući daljnji razvoj zajednički projiciraju. Radu na projektu dali smo prednost ispred drugih strategija učenja, jer takav način rada uči djecu da sami postanu kreatori vlastite spoznaje, a ne samo da primaju ono što im netko drugi daje. Uči ih aktivnom spoznavanju i učenju kako učiti i širiti svoje spoznaje, a to je najvrednije što im možemo dati. S obzirom da je interes djece nemoguće planirati za razdoblje cijele pedagoške godine, projekti započeti prošle pedagoške godine a za koje još uvijek postoji interes djece, će se nastaviti.

3.4. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima

- Rođendan svakog djeteta
- Dan hrvatske policije, Sv. Mihovil (29. rujan) (odgojitelji starijih skupina)
- Dječji tjedan (07.10. – 13.10.) (odgojitelji svih skupina u suradnji s pedagogom)
- Dan zahvalnosti za plodove zemlje (12. listopada) (odgojitelji svih skupina)
- Dan štednje (31. listopad) (odgojitelji starijih skupina)
- Mjesec hrvatske knjige (15.10. do 15.11.) (odgojitelji u suradnji s pedagogom)
- Međunarodni dan dječjih prava (20. Studenog) (odgojitelji svih skupina)
- Dan kazališta (24. studenog) (odgojitelji svih skupina)
- Sveti Nikola (6. prosinca) (odgojitelji svih odgojnih skupina)
- Sveta Lucija (13. prosinca) (odgojitelji svih odgojnih skupina)
- Božićni i novogodišnji blagdani (prosinac/siječanj)
- Dan Grada Biograda (15. siječnja) (odgojitelji svih skupina – projekt tatamatijada)
- Valentinovo (14. veljače) (odgojitelji svih skupina)
- Maškare (veljača)

- Međunarodni dan žena (08.03.) (odgojitelji starijih skupina)
- Dan očeva (19. ožujka) (odgojitelji starijih skupina u suradnji s pedagogom)
- Međunarodni dan osoba s Down sindromom (odgojitelji starijih skupina)
- Svjetski dan voda (22. ožujka) (odgojitelji starijih skupina)
- Svjetski dan svjesnosti o autizmu (2. travnja) (odgojitelji starijih skupina)
- Međunarodni dan dječje knjige (2. travanj) (odgojitelji svih skupina)
- Uskrsni blagdani
- Svjetski dan zdravlja (7. travnja) (odgojitelji starijih skupina)
- Dan planeta Zemlje (22. travnja) (odgojitelji starijih skupina)
- Međunarodni dan plesa (29. travnja) (odgojitelji svih skupina)
- Dani vrtića (30.svibnja) (odgojitelji svih skupina)
- Međunarodni dan vatrogasaca (4. svibnja) (odgojitelji starijih skupina)
- Majčin dan (9. svibnja) (odgojitelji starijih skupina u suradnji s pedagogom)
- Olimpijski festival dječjih vrtića (svibanj)
- Međunarodni dan obitelji (15.svibnja) (odgojitelji svih skupina)

4. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA

Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, odgojiteljima i stručnim suradnicima u dječjim vrtićima, propisana je obveza konstantnog stručnog usavršavanja. Svi odgojitelji isplanirali su u svojim Individualnim godišnjim planovima stručnog usavršavanja način vlastitog stjecanja znanja te je ono usklađeno sa vlastitim interesima, afinitetima ili trenutnom problematikom u odgojno – obrazovnom procesu. Područja individualnog usavršavanja odgojitelji su mogli pokriti zadovoljavajućim fundusom knjiga kojim raspolaže dječji vrtić „Biograd“.,

Globalni cilj stručnog usavršavanja odgojnih djelatnika je omogućiti i poticati trajno stjecanje relevantnih znanja i razvoj vještina potrebnih za kvalitetnije razumijevanje i praktično provođenje suvremenih zdravstveno-pedagoško-psiholoških spoznaja o razvoju, odgoju i naobrazbi predškolskog djeteta.

Stručno usavršavanje se realizira u redovnoj satnici, a kroz sve propisane oblike:

- individualno stručno usavršavanje
- stručno usavršavanje unutar ustanove (interni stručni aktivni, stručne radionice, interesne stručne grupe, odgojiteljska vijeća i dr.)
- stručno usavršavanje izvan ustanove (stručna usavršavanja propisana od strane Agencije za odgoj i obrazovanje koja su usko vezana uz pojmove: projektna metoda rada, odgoj za građansko i demokratsko društvo; metodika ranog učenja engleskog jezika....

Zadaće stručnog usavršavanja:

1. Jačanje stručne kompetencije i autonomije stručnih radnika.
2. Senzibilizacija za potrebe i potrebe djece, te načine prepoznavanja i realizacije istih u praksi.
3. Razvijanje i usavršavanje primjene suvremenih metoda i oblika rada s djecom.
4. Poticanje stvaralaštva kao najvažnijeg mobilizatora svih sposobnosti i modaliteta ljudskog bića.

5. VREDNOVANJE KVALITETE ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

Prema čl. 52. Državnog pedagoškog standarda svaka odgojno obrazovna ustanova dužna je kontinuirano prolaziti kroz proces samovrednovanja. Proces vrednovanja biti će usmjeren na utvrđivanje stupnja postignuća ciljeva odgoja i obrazovanja, te utvrđivanje čimbenika i odgovornih za postignute ishode i učinke odgoja i obrazovanja.

Unutarnje vrednovanje obavljat će se timski (ravnatelj, stručni tim i odgojitelji) prema odrednicama i zadacima programa. Na nivou odgojne skupine vrednovanje će se provoditi kroz: dnevne evidencije i zabilješke, tjednu i tromjesečnu valorizaciju, te na kraju godine kao godišnja valorizacija rada. Posebno će se raditi praćenje i vrednovanje razvoja djece s individualnim potrebama koja su uključena u redoviti program. Posebno će se primjenjivati i samoprocjena kao oblik vrednovanja putem refleksija sa stručnom službom.

Razvoj kurikuluma će pratiti odgojitelji zajedno sa svim sudionicima odgojno – obrazovnog procesa.

Praćenje je nužno kako bi se kontinuirano i sustavno radilo na unapređivanju kvalitete. Aktivno sudjelovanje svih stručnih radnika potiče timski rad, suodgovornost i stvaranje partnerskog odnosa. U istraživanju putova stalnog razvoja i unapređivanja odgojno - obrazovnog proces koristi ćemo se novom stručnom literaturom i stručnim usavršavanjem kroz različite oblike.

Vrednovanje programa osmišljeno je na slijedeći način:

Tromjesečno kroz tromjesečnu valorizaciju koja obuhvaća nekoliko elementa: temeljitu analizu adaptacijskog i neadaptacijskog perioda za djecu, polaznosti djece i razloge izostanaka, temeljita analiza razvojnog statusa djece te praćenje realizacije razvojnih zadaća. Pratit ćemo ponudu materijala, aktivnosti i sadržaja ponuđenih djeci te njihove interese. Posebnu pozornost posvetit ćemo spontanim interesima djece i projektima koji iz toga proizađu. Osvrnut ćemo se na materijalne i organizacijske uvjete rada, oblike suradnje s roditeljima te suradnju sa svim vanjskim suradnicima. Stručna služba svaka tri mjeseca provodit će uvid u odgojno obrazovni proces svake skupine.

LITERATURA

1. Antulić-Majcen, S., Pribela-Hodap, S. Prvi koraci na putu prema kvaliteti – samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (Zagreb 2017.)
2. Bruner, J. Kultura obrazovanja (Educa, Zagreb 2000)
3. Državni pedagoški standard (Narodne novine, broj 63/08 i 90/10)
4. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08 i 90/10)
5. Gjurković, T. (2016). Terapija igrom: Kako razviti vještine za razumijevanje djeteta i produbiti odnos s njim. Split: Harfa
6. Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom i Uredom UNICEF-a RH. (2012) Zaključci stručnog seminara pod nazivom „Predškolski odgoj djece s poremećajima iz autističnog spektra: uloge i odgovornosti odraslih“, održanog u Zagrebu 22. studenog 2012. Dostupno na: <http://hurid.hr/>
7. Katz, L. Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije (Educa, Zagreb 2005)
8. Ljubetić, M. Vrtić po mjeri djeteta –Kako procjenjivati kvalitetu u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja; priručnik za odgojitelje i roditelje (Školske novine, Zagreb 2009)
9. Maleš, D., Milanović, M., Stričević, I. Živjeti i učiti prava – odgoji za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2003)
10. Miljak, A. Življenje djece u vrtiću (SM Naklada Zagreb, 2009)
11. Ministarstvo prosvjete i Športa Republike hrvatske, 1997, Program predškolskog odgoja, naobrazbe i skrbi djece s autističnim spektrom Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, posebno izdanje, 16/97)
12. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (Zagreb, 2014)
13. Petrovič-Sočo, B. Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje – holistički pristup. (Mali profesor, Zagreb, 2007)
14. Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole (Narodne novine 107/2014)
15. Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, broj 778 1991)
16. Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (Zagreb: NCVVO, 2012)

17. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, broj 7/8 1991)
18. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, 7-8/91)
19. Remschmidt, Helmut, Autizam ,Pojavni oblici,pomoć , Naklada Slap 2009.
20. Slunjski, E. Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću – organizaciji koja uči (Mali profesor, Zagreb 2006)
21. Šagud, M. Odgojitelj kao reflektivni praktičar (Visoka učiteljska škola u Petrinji, Petrinja, 2006)
22. Upute za pisanje programa u svrhu provođenja postupka verifikacije (www.azoo.hr)
23. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN broj 10/97., 107/07),, 94/13.)

KLASA: 601-02/19-01/60

URBROJ: 2198/16-10-01-19-1

Biograd na Moru, 30.rujna 2019.